

Briuselis, 2019 m. spalio 4 d.
(OR. en)

12791/19

ENV 826
COMPET 661
AGRI 481
TRANS 468
MI 694
IND 246
CONSOM 261
ECOFIN 852
ENER 453
RECH 449
SAN 417
MARE 21
SOC 655
CHIMIE 127
ENT 221

POSĖDŽIO REZULTATAI

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2019 m. spalio 4 d.

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 12484/19

Komisijos dok. Nr.: 7128/19 - COM(2019) 190 final + ADD 1

Dalykas: Didesnis žiediškas. Perėjimas prie tvarios visuomenės
- Tarybos išvados

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados pirmiau nurodyta tema; jas Taryba priėmė
2019 m. spalio 4 d. įvykusiame 3716-ame posėdyje.

Didesnis žiediškas. Perėjimas prie tvarios visuomenės

- Tarybos išvados -

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA:

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą dėl 7-osios aplinkosaugos veiksmų programos (AVP) „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“¹, siekiant sukurti efektyviai išteklius naudojančią, žaliąją ir konkurencingą mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomiką, ir programos įvertinimą;

Europos Parlamento rezoliucijas dėl atliekų tvarkymo, viešųjų pirkimų strategijos dokumentų rinkinio, žiedinės ekonomikos dokumentų rinkinio įgyvendinimo: cheminių medžiagų, produktų ir atliekų teisės aktų sąlyčio gerinimo variantų ir Europinės plastikų žiedinėje ekonomikoje strategijos;

JT GA rezoliuciją „Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“, darnaus vystymosi tikslus (DVT), 4-os Jungtinių Tautų aplinkos asamblėjos (UNEA-4) ministrų deklaraciją, kurioje pasaulio bendruomenė susitarė skatinti tvaraus vartojimo ir gamybos modelius pasitelkiant žiedinę ekonomiką, UNEA rezoliuciją 2/8 dėl tvarios gamybos ir tvaraus vartojimo, Rezoliuciją 4/1 dėl novatoriškų būdų, taikomų siekiant užtikrinti tvarų vartojimą ir tvarią gamybą, Rezoliuciją 4/6 dėl į jūrą išmetamų plastiko ir mikroplastiko šiukšlių, Rezoliuciją 4/9 dėl taršos vienkartiniais plastikiniais gaminiais ir rezoliucijas 2/7 ir 4/8 dėl tvaraus cheminių medžiagų ir atliekų tvarkymo;

---

¹ OL L 354, 2013 12 28, p. 171.

Komisijos komunikatus „Uždaro ciklo kūrimas. ES žiedinės ekonomikos veiksmų planas“², „Energijos iš atliekų vaidmuo žiedinėje ekonomikoje“³, „Europinė plastikų žiedinėje ekonomikoje strategija“⁴, „Žiedinės ekonomikos stebėsenos sistema“⁵, „Žiedinės ekonomikos veiksmų plano įgyvendinimas“⁶, „Žiedinės ekonomikos dokumentų rinkinio įgyvendinimas: cheminių medžiagų, produktų ir atliekų teisės aktų sąlyčio gerinimo variantai“⁷, taip pat tarnybų darbinį dokumentą „Žiedinės ekonomikos tvarūs produktai. Žiedinę ekonomiką skatinančios ES produktų politikos sistemos kūrimas“⁸;

2019 m. birželio 20 d. Europos Vadovų Tarybos priimtą 2019–2024 m. naują strateginę darbotvarkę, kurioje patvirtintas skubus poreikis sukurti neutralaus poveikio klimatui, žalią, teisingą ir socialinę Europą;

Tarybos išvadas:

- „Uždaro ciklo kūrimas. ES žiedinės ekonomikos veiksmų planas“⁹;
- „Tvarus vandens išteklių valdymas“¹⁰;
- „Ekologinės inovacijos: sąlygų perėjimui prie žiedinės ekonomikos sudarymas“¹¹;
- „ES žiedinės ekonomikos veiksmų plano įgyvendinimas“¹²;
- „Siekiant vis darnesnės Sąjungos iki 2030 m.“¹³;
- „ES pramonės politikos strategija: vizija laikotarpiui iki 2030 m.“¹⁴;
- „Siekiant Sąjungos tvarios cheminių medžiagų politikos strategijos“¹⁵;
- 8-oji aplinkosaugos veiksmų programa. Pakeiskime tendencijas drauge¹⁶;

---

² Dok. 14972/15 + ADD 1 – COM(2015) 614 final.

³ Dok. 5801/17 – COM(2017) 34 final.

⁴ Dok. 5477/18 + ADD 1 – COM(2018) 28 final + ADD 2.

⁵ Dok. 5478/18 – COM(2018) 29 final + ADD 1.

⁶ Dok. 7128/19 – COM(2019) 190 final + ADD 1.

⁷ Dok. 5479/18 – COM(2018) 32 final + ADD 1.

⁸ Dok. 7121/19 – SWD(2019) 91 final.

⁹ Dok. 10518/16.

¹⁰ Dok. 13342/16.

¹¹ Dok. 15811/17.

¹² Dok. 10447/18.

¹³ Dok. 8286/19.

¹⁴ Dok. 9706/19.

¹⁵ Dok. 10713/19.

¹⁶ Dok. 12795/19.

PABRĖŽDAMA, kad žiedinė ekonomika yra svarbus veiksnys užtikrinant pagarbą planetos išgalėms, stabdant biologinės įvairovės nykimą ir mažinant pasaulinį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį; tai gali padėti pasiekti Paryžiaus susitarimo tikslus;

PRIMINDAMA Komisijos komunikatą „Švari mūsų visų planeta“, kuriame pateikiama strateginė neutralaus poveikio klimatui Europos ekonomikos ateities vizija iki 2050 m., akcentuojant, *inter alia*, svarbų žiedinės ekonomikos vaidmenį ribojant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, ir Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC) specialią ataskaitą dėl visuotinio atšilimo 1,5°C;

PABRĖŽDAMA, kad Tarpvyriausybės mokslinės politinės biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platformos (IPBES) 2019 m. biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų visuotinio įvertinimo ataskaitoje aiškiai nurodyta, kad norint pasiekti visuotinius gamtos ir biologinės įvairovės išsaugojimo tikslus būtina pereiti prie tvaresnių gamybos ir vartojimo modelių, sumažinti bendrą suvartojimą ir sumažinti atliekų kiekį;

AKCENTUODAMA, kad Tarptautinės išteklių darbo grupės 2019 m. pasaulinių išteklių apžvalgoje nurodyta, kad išteklių gavybos ir apdorojimo procesai sukelia daugiau nei 90 % pasaulio biologinės įvairovės nykimo ir vandens trūkumo ir išmeta beveik pusę pasaulinio klimato kaitą sukeliančių teršalų kiekio;

PRIMINDAMA II visuotinės cheminių medžiagų apžvalgos rezultatus; joje nurodyta, kad daug cheminių medžiagų turintys gaminiai ir sudėtingos pasaulinės tiekimo grandinės kelia iššūkius žiediškamui;

PRIMINDAMA Komisijos diskusijoms skirtą dokumentą „Tvartos Europos kūrimas iki 2030 m.“ ir tai, kad žiedinė ekonomika yra svarbi siekiant DVT, kadangi sudaro galimybes pereiti prie tvartos gamybos ir vartojimo, skatina tvarias technologijas ir užtikrina tausų gamtos išteklių valdymą;

PABRĖŽDAMA, kad Sąjunga ir valstybės narės dar turi dėti daug pastangų, kad būtų pasiekti šie tikslai;

PABRĖŽDAMA, kad žiedinis, novatoriškas ir tvarus atnaujintos bioekonomikos strategijos „Tvari Europos bioekonomika“, kurią šiuo metu vertina Taryba, įgyvendinimas padės užtikrinti pagarbą planetos išgalėms ir stabdyti biologinės įvairovės nykimą, miškų naikinimą ir dirvožemio bei ekosistemų būklės blogėjimą;

PRIMINDAMA, kad vanduo yra svarbus išteklius, kuris turėtų būti naudojamas tausiai ir efektyviai, atitinkamai intensyviau pakartotinai panaudojant vandenį ir tokiu būdu prisidedant prie žiedinės ekonomikos ir sprendžiant vandens trūkumo ir sausrų problemą Sąjungoje, kuri dėl aktyvėjančios klimato kaitos tampa vis opesnė; PALANKIAI VERTINDAMA tai, kad Komisija pasiūlė teisės aktus, kuriais prisidedama prie šių tikslų;

PRIMINDAMA, kad Komisijos paprašyta ne vėliau kaip 2019 m. pabaigoje pateikti ilgalaikę Sąjungos pramonės ateities viziją, ir išrinktosios Komisijos pirmininkės ketinimą pateikti Europos žaliąjį kursą;

PAKARTODAMA, kad žiedinė ekonomika paskatins Europos išteklių našumą, užtikrins tausų gamtos išteklių valdymą ir efektyvų naudojimą, sumažins priklausomybę nuo neatsinaujinančiųjų išteklių ir svarbiausių žaliavų, sukurs bendros naudos, padės sutaupyti ir sukurti darbo vietų.

Žiedinė ekonomika. Europos sėkmės istorija

1. PRIPAŽIŠTA Komisijos ir valstybių narių įsipareigojimą skatinti žiedinę ekonomiką; PALANKIAI VERTINA atliktus veiksmus ir pasiektus rezultatus siekiant kurti žiedinę ekonomiką; PAŽYMI, kad vis dėlto reikia daugiau pastangų perėjimui paskatinti; VISAPUSIŠKAI REMIA Komisijos pastangas papildyti teisės aktų sistemą ir nustatyti kliūtis, trukdančias žiedinei ekonomikai Europoje;

2. PRIPAŽĮSTA Sąjungos ir jos valstybių narių pastangas, dedamas siekiant pirmauti pasaulyje skatinant žiedinę ekonomiką tiek dvišaliu, tiek daugiašaliu lygmeniu, įskaitant su žiedine ekonomika susijusias misijas į trečiąsias šalis ir pasaulinius forumus žiedinės ekonomikos klausimais, ir PABRĖŽIA, kad Sąjungos atliekamas vaidmuo prisidėjo prie to, kad būtų išlaikytas pagreitis, kurio reikia siekiant žengti pirmuosius žingsnius, kad būtų užtikrintas tvarus vartojimas bei gamyba ir atliekų tvarkymas; PAKARTOJA Sąjungos įsipareigojimą kovoti su jūrų šiukšlinimu plastiko, įskaitant mikroplastiką, šiukšlėmis tiek iš sausumos, tiek iš vandenyje esančių šaltinių;
3. SKATINA Komisiją ir valstybes nares užbaigti įgyvendinti veiksmus, įtrauktus į Žiedinės ekonomikos veiksmų planą; PRIPAŽĮSTA neišnaudotą galimybių pasinaudoti, *inter alia*, ekonominėmis ir fiskalinėmis paskatomis, skaitmeninimu ir dirbtiniu intelektu potencialą; RAGINA Komisiją tęsti darbą, susijusį su cheminių medžiagų, produktų ir atliekų teisės aktų sąlyčiu; PABRĖŽIA, kad siekiant skatinti inovacijas, kokybiškų antrinių žaliavų rinkas ir paslaugomis grindžiamus žiedinius verslo modelius reikalinga nuosekli žiedinių gaminių politika ir investicijos, visų pirma į infrastruktūrą;
4. PRIPAŽĮSTA, kad tvarus atliekų ir medžiagų valdymas yra viena iš svarbiausių žiedinės ekonomikos sudedamųjų dalių; PRIMENA, kad svarbu visapusiškai įgyvendinti atliekų srities *acquis* vadovaujantis atliekų hierarchijos principu, pasiekti pasirengimo pakartotiniam panaudojimui, perdirbimui ir šalinimui sąvartynuose tikslus ir kuo greičiau nutraukti neperdirbtų komunalinių atliekų šalinimą sąvartynuose;
5. PRIPAŽĮSTA, kad svarbu, jog perėjimo prie žiedinės ekonomikos vertės grandinėje dalyvautų ir aktyviai bendradarbiautų pramonės subjektai; šiuo atžvilgiu REMIA Žiedinės plastikų ekonomikos aljanso darbą ir PALANKIAI VERTINA Žiedinės plastikų ekonomikos aljanso deklaraciją dėl aktyvesnio perdirbtų plastikų naudojimo naujuose gaminiuose;

6. REMIA valstybių narių, suinteresuotųjų subjektų ir Komisijos bendradarbiavimo iniciatyvas, įgyvendinamas siekiant skatinti žiediškumą; PABRĖŽIA, kad reikia specialių tinklo platformų, kad būtų palengvintas tarpvalstybinis bendradarbiavimas, stiprinamos inovacijos ir paspartintas geriausios praktikos pavyzdžių plėtojimo procesas; SKATINA Komisiją ir valstybes nares aktyviau naudotis Europos žiedinės ekonomikos suinteresuotųjų subjektų platforma ir Europos efektyvaus išteklių naudojimo žinių centru;

Žiedinės ekonomikos strategija 2.0

7. PRIPAŽĮSTA, kad veiksmai, kurių Sąjunga ėmėsi dėl žiedinės ekonomikos politikos, buvo sėkmingi, tačiau PABRĖŽIA, kad reikia daugiau, platesnio užmojo ir geriau išplėtotų veiksmų, kad būtų įgyvendintas sisteminis perėjimas, kurio metu būtų užtikrintas žiedinių, saugių ir tvarių neutralaus poveikio klimatui gamybos ir vartojimo modelių ir gamtos procesais grindžiamų sprendimų konkurencingumas ir vyravimas;
8. RAGINA Komisiją ir valstybes nares integruoti žiedinę ekonomiką į visų atitinkamų sričių politiką ir strategijas, įskaitant būsimą 8-ąją AVP, ir paversti šią ekonomiką vienu iš kertinių ilgalaikės Sąjungos pramonės ateities vizijos principų; PABRĖŽIA, kad žiedinė ekonomika gali iš esmės pagerinti įmonių, visuomenių, miestų bei regionų atsparumą ir konkurencingumą;
9. SKATINA Komisiją ir valstybes nares atsižvelgti į situacijų įvairovę įvairiuose Sąjungos regionuose, įskaitant atokiausius regionus, ir socialinį bei ekonominį perėjimo poveikį ir imtis tinkamų priemonių, kad visiems būtų užtikrintas teisingas ir įtraukus perėjimo procesas, visų pirma užkertant kelią neigiamam poveikiui, kurį gali patirti pažeidžiamiausieji;

10. PABRĖŽIA, kad žiedinės ekonomikos potencialo išnaudojimas yra itin svarbus siekiant sukurti neutralaus poveikio klimatui visuomenę ir apsaugoti biologinę įvairovę; RAGINA Sąjungą ir valstybes nares žiedinės ekonomikos veiksmus integruoti į savo ilgalaikes strategijas pagal Paryžiaus susitarimą ir į nacionalines biologinės įvairovės strategijas pagal Biologinės įvairovės konvenciją, taip pat į Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo strategijas; PABRĖŽIA, kad žiedinė ekonomika gali sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, išmetamą iš šaltinių, kurių dabartinė klimato politika tiesiogiai neapima;
11. PABRĖŽIA, kad žiedinė ekonomika yra veiksminga priemonė, skirta biologinės įvairovės nykimo veiksniams ir svarbiausioms priežastims pašalinti, ir todėl REKOMENDUOJA Komisijai ir valstybėms narėms išnagrinėti galimybes nustatyti galimus efektyvaus išteklių naudojimo tikslus, susijusius su biologinės įvairovės išsaugojimu ir atkūrimu, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimu ir vartojimo bei gamybos modelių pokyčių skatinimu, naudojant mažiau medžiagų, kuo ilgiau naudojant medžiagas ir pereinant prie netoksinių medžiagų naudojimo ciklą;
12. AKCENTUOJA tarptautinio bendradarbiavimo ir skaitmeninių technologijų svarbą remiant tvarias ir atsekamas tiekimo ir vertės grandines, taip pat teisingą, tausų ir efektyvų visuotinį gamtos išteklių naudojimą; SKATINA Komisiją ir valstybes nares išnagrinėti galimybes parengti tarptautinį susitarimą dėl gamtos išteklių valdymo siekiant pereiti prie tausaus ir efektyvaus gamtos išteklių naudojimo;
13. PABRĖŽIA, kad miestams ir regionams tenka pradininkų vaidmuo pereinant prie žiedinės ekonomikos ir jie veikia kaip žiedinių pokyčių centrai; SKATINA Komisiją ir valstybes nares sutelkti regionus ir miestus ir juos remti, kad būtų parengti konkretūs veiksmų planai dėl saugios ir tvarios neutralaus poveikio klimatui žiedinės ekonomikos, pagerintas atliekų tvarkymas pasitelkiant politikos priemones, investicijas ir bandomuosius projektus, ir būtų sukurtos novatoriškos platformos, kurios aktyvuotų privatųjį sektorių ir skatintų įmonių pramonės simbiozę siekiant kuo labiau sumažinti išteklių naudojimą;

14. PABRĖŽIA, kad svarbu sukurti gerai veikiančią nekenksmingų žmonių sveikatai ir aplinkai kokybiškų netoksinių antrinių žaliavų bendrąją rinką ir svarbu išvengti medžiagų nuotėkio iš Sąjungos; AKCENTUOJA, kad svarbu gerinti atsekamumą; RAGINA toliau dirbti gaminių reikalavimų ir standartizavimo srityse, visų pirma atsižvelgiant į efektyvų išteklių naudojimą, susirūpinimą keliančių medžiagų turinį bei perdirbamumą ir taikant gyvavimo ciklo metodą perdirbtų gaminių ir medžiagų atžvilgiu; RAGINA daryti struktūrines investicijas į ES perdirbimo infrastruktūrą, *inter alia*, veiksmingai naudojantis esamu ES finansavimu; SKATINA Komisiją išnagrinėti galimybes būtiniausius reikalavimus dėl antrinių žaliavų turinio taikyti ir kitiems gaminiams, ne tik plastikiniams buteliams; PRAŠO Komisijos apsvarstyti, kaip būtų galima palengvinti perdirbti skirtų atliekų pervežimą Sąjungoje, kartu užtikrinant aplinkos ir sveikatos apsaugą, ir, jei tikslinga, pateikti pasiūlymą dėl Atliekų vežimo reglamento peržiūros, atsižvelgiant į dabar atliekamos reglamento peržiūros rezultatus;
15. RAGINA Komisiją parengti plataus užmojo ilgalaikę ES strateginę žiedinės ekonomikos programą, kurioje būtų numatyta bendra vizija, politikos priemonės ir stebėsenos sistema; SKATINA Komisiją nedelsiant priimti naują Žiedinės ekonomikos veiksmų planą, kuriame būtų numatyti tiksliniai veiksmai, grindžiamą 2015 m. Žiedinės ekonomikos veiksmų planu, glaudžiai bendradarbiaujant su suinteresuotaisiais subjektais, nustatant aiškus sąsajas su kitomis politikos sritimis, tokiomis kaip klimato kaita, biologinė įvairovė, bioekonomika, skaitmeninimas ir pramonės politika;

Svarbiausiems sektoriams skirtos tikslinės strategijos

16. PRIPAŽIŠTA, kad reikia parengti visapusiškas strategijas ir tikslinius veiksmus, kad būtų sistemingai atsižvelgiama į žiediškumo principus visoje vertės grandinėje, be kita ko, atsižvelgiant į vartotojų perspektyvą, statybų ir griovimo, maisto, tekstilės gaminių, judumo ir elektronikos gaminių sektoriuose; SKATINA Komisiją kartu su suinteresuotaisiais subjektais parengti tokias strategijas, kuriose būtų nustatyti tikslai, politika, priemonės, rodikliai ir rezultatų stebėseną šiuose svarbiausiuose sektoriuose, ir toliau skatinti žiedinę ekonomiką kituose sektoriuose, pavyzdžiui, turizmo sektoriuje; PABRĖŽIA, kad svarbu propaguoti efektyvų išteklių naudojimą ir atsakingą bei tausią žaliavų gavybą tuose sektoriuose, kuriuose kyla didelė rizika sveikatai, biologinei įvairovei ir ekosistemoms;

17. ATKREIPIA DĖMESĮ Į TAI, kad pastatų ir infrastruktūros sektorius yra didžiausias energijos vartotojas Europoje, kad šiame sektoriuje sunaudojama labai daug medžiagų ir išmetamas didelis anglies dioksido kiekis, kad statybos ir griovimo atliekos sudaro trečdalį Sąjungoje susidarančių atliekų, o esamų pastatų renovacijai ir naujiems žiediško principais grindžiamiems pastatams ir infrastruktūrai gali tekti svarbus vaidmuo pereinant prie žaliosios ekonomikos; RAGINA Komisiją atliekant galimą Statybos produktų reglamento peržiūrą įtraukti ir palengvinti reikalavimus, kuriais siekiama remti statybos produktų žiediskumą, ir šiuos reikalavimus įtraukti į darniųjų produktų standartų nustatymo įgaliojimus; REMIA žiediško principų integravimą į statybų sektorių sukuriant tokias priemones kaip produkto lygis (-iai), produkto aplinkosauginis pėdsakas ir aplinkosauginė gaminio deklaracija, veiksmingi gyvavimo ciklo pabaigos valdymo sprendimai ir atsinaujinančiųjų išteklių naudojimas;
18. AKCENTUOJA, kad netvarios maisto sistemos prisideda prie pasaulinio išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, biologinės įvairovės nykimo, dirvožemio degradacijos ir miškų naikinimo pasaulio lygmeniu; AKCENTUOJA, kad tvari, saugi ir žiedinė maisto sistema, glaudžiai susieta su aprūpinimo vandeniu ir energetiniu saugumu, yra gyvybiškai svarbi, kad būtų pasiekti tam tikri darnaus vystymosi tikslai (DVT); PABRĖŽIA, kad reikia paspartinti pastangas, kad ne vėliau kaip 2030 m. būtų įgyvendintas 12-o DVT 3 punktą – perpus sumažinti maisto atliekų kiekį mažmeninės prekybos ir vartotojų lygmenimis vienam gyventojui ir mažinti maisto nuostolius gamybos ir tiekimo grandinėse, įskaitant nuostolius po derliaus nuėmimo;

19. PABRĖŽIA, kad tekstilės sektoriuje itin svarbu sukurti uždara ciklą, kadangi prognozuojama, jog iki 2030 m. tekstilės gaminių vartojimas padvigubės, o perdirbant tekstilės gaminius atgaunama labai nedidelė dalis medžiagų ir tekstilės gaminių gamyba palieka didelį aplinkosauginį pėdsaką, nes didžioji medžiagų dalis yra sudeginama arba atsiduria sąvartynuose; AKCENTUOJA, kad valstybės narės turi ne vėliau kaip 2024 m. pabaigoje pradėti laikytis reikalavimo atskirai surinkti tekstilės gaminius; RAGINA parengti ES tekstilės strategiją, kad tekstilės sektoriuje nuo netvarių gamybos ir vartojimo modelių būtų pereita prie tvaresnių žiedinių vertės grandinių, įskaitant kokybišką pramoninį perdirbimą; AKCENTUOJA, kad šių tikslų neįmanoma visapusiškai įgyvendinti nesiimant tarptautinių veiksmų; PABRĖŽIA, kad reikia parengti gaminių politikos priemones, *inter alia*, ekonomines priemones, ir sudaryti galimybes parengti tekstilės gaminių ekologinio projektavimo kriterijus, siekiant skatinti perėjimą prie patvaresnių, daugkartinio naudojimo, pataisomų ir ilgai tarnaujančių drabužių ir tekstilės gaminių, taip pat tvaresnių gamybos procesų, ir spręsti pavojų, kuriuos kelia cheminės medžiagos tekstilės gaminiuose, problemą; PRIPAŽIŠTA, kad reikia užtikrinti didesnę skaidrumą ir geresnę informavimą, kad vartotojai galėtų priimti tvaresnius pasirinkimo sprendimus; RAGINA visas valstybes nares skatinti žiedinę tekstilės gaminių rinką ir inovacijas joms pačioms tampant tokią rinką ir inovacijas kuriančiais vartotojais pasitelkiant viešuosius pirkimus;
20. PABRĖŽIA plataus užmojo išmetamo teršalų kiekio mažinimo politikos svarbą transporto sektoriuje įgyvendinant strateginę neutralaus poveikio klimatui Europos ekonomikos ateities viziją; AKCENTUOJA, kad siekiant sukurti tvarias judumo sistemas, reikalingi technologijų, medžiagų naudojimo transporto priemonėse, judumo paslaugų ir vartotojų įpročių pokyčiai; PAKARTOJA, kad perėjimas prie elektromobilumo turi būti grindžiamas nuoseklia politika, kuria remiamas technologijų plėtojimas siekiant pagerinti baterijų ir vandeniliu varomo transporto tvarumą bei žiediskumą;
21. PABRĖŽIA, kad siekiant kuo labiau sumažinti neigiamą elektronikos gaminių poveikį aplinkai reikia imtis tikslinių veiksmų, kurie apimtų visą vertės grandinę ir kuriais būtų sprendžiamas, be kita ko, intensyvėjančio elektronikos gaminių ir baterijų, kuriuose yra svarbiausių žaliavų, naudojimo klausimas; PRIPAŽIŠTA, kad dėl vis aktyvesnio IRT gaminių naudojimo ir trumpų jų gyvavimo ciklų, taip pat duomenų centrų pajėgumo didėja energijos ir svarbiausių žaliavų poreikis; AKCENTUOJA, kad reikia papildomų priemonių veiksmingumo ir projektavimo srityse siekiant prisidėti prie tvaraus ir žiedinio skaitmeninimo ES;

22. PALANKIAI VERTINA Komisijos atliktą Baterijų direktyvos vertinimą ir PATVIRTINA pagrindines jo išvadas; RAGINA skubiai peržiūrėti Baterijų direktyvą itin daug dėmesio skiriant įvairių baterijų rūšių sąvokų apibrėžčių patobulinimui, visų rūšių baterijų atskiro surinkimo ir perdirbimo skatinimui, vienkartinių baterijų pakeitimo įkraunamomis baterijomis ir pakartotinio baterijų naudojimo skatinimui; PAŽYMI, kad į peržiūrą turėtų būti įtrauktos visos atitinkamos baterijų medžiagos ir visų pirma apsvarstyti konkretūs reikalavimai, susiję su ličiu ir kobaltu, taip pat mechanizmas, kuriuo būtų sudarytos galimybės pritaikyti direktyvą prie būsimų pokyčių baterijų technologijų srityje; PABRĖŽIA galimybes, kurias suteikia baterijų ekologinio projektavimo kriterijų plėtojimas remiant žiedišumą;
23. AKCENTUOJA tai, kad ES plastikų strategija yra grindžiama perėjimu prie žiedinės ekonomikos; RAGINA visapusiškai įgyvendinti šią strategiją ir galimus tolesnius veiksmus pagrindiniuose sektoriuose, kuriuose naudojami plastikai, įskaitant pakavimą, statybų, automobilių, elektronikos gaminių, tekstilės gaminių ir žemės ūkio sektorius; PRIMENA, kad ne vėliau kaip 2030 m. Sąjungos rinkai pateiktos visos plastiko pakuotės turėtų būti daugkartinės arba tinkamos perdirbimui, o rūšiavimo ir perdirbimo pajėgumai ES turėtų padidėti keturis kartus, palyginti su 2015 m.; PRAŠO Komisijos ir valstybių narių imtis tolesnių veiksmų šiam tikslui pasiekti, visų pirma skatinant diegti pakartotinio naudojimo modelius ir projektuoti gaminius taip, kad jie būtų daugkartiniai arba tinkami perdirbimui; AKCENTUOJA poreikį spręsti perteklinio pakuočių naudojimo problemą, padidinti perdirbtų plastikų naudojimą ir, siekiant sumažinti pavojus žiedinei ekonomikai, nedelsiant parengti aiškią bei griežtą tvarių bioplastikų ir biologinio skaidumo aplinkosaugos politikos programą; SKATINA Komisiją ir valstybes nares remti bandomuosius projektus ir novatoriškų technologijų, pavyzdžiui, cheminio, pažangaus mechaninio ar tirpikliais grindžiamo plastikų perdirbimo, tobulinimą;

24. PALANKIAI VERTINA tai, kad Sąjunga ėmėsi vadovaujamo vaidmens pasauliniu lygmeniu dedant pastangas, kad būtų remiamas perėjimas nuo linijinės prie žiedinės plastikų, įskaitant mikroplastikus, gamybos ir vartojimo, siekiant sumažinti į jūrą tiek iš sausumos, tiek iš vandenyje esančių šaltinių išmetamų šiukšlių kiekį; SKATINA Komisiją paspartinti apribojimų dėl specialiai pridamų mikroplastikų patvirtinimą ir apsvarstyti galimybes sumažinti netyčia išmetamų mikroplastikų kiekį; RAGINA įvertinti galimybes sudaryti pasaulinį susitarimą, kuriuo būtų sprendžiamas viso plastikų gyvavimo ciklo klausimas, siekiant sustabdyti vandenynų šiukšlinimą plastikais iš sausumos ir vandenyje esančių šaltinių; AKCENTUOJA, kad šioje srityje reikia vykdyti ryžtingą ir veiksmingą regioninį bendradarbiavimą su kaimyninėmis Sąjungos šalimis;
25. PABRĖŽIA, kad svarbu spręsti vandens trūkumo ir sausrų problemas Sąjungoje; prognozuojama, kad dėl klimato kaitos šių problemų mastas augs; SKATINA Komisiją ir valstybes nares kartu su suinteresuotaisiais subjektais propaguoti pakartotinį vandens naudojimą ir sumažinti vandens nuotėkius, atitinkamai atsižvelgiant į regionines sąlygas visoje Sąjungoje, kartu užtikrinant visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugą;

Žiedinės ekonomikos skatinimas įgyvendinant pokyčius gamybos ir vartojimo modelių srityse

26. RAGINA parengti ir priimti teisėkūros pasiūlymą dėl nuoseklios gaminių politikos programos, grindžiamą gyvavimo ciklo metodu, siekiant toliau spręsti problemas, susijusias su vienkartiniais gaminiais, pertekliniu vartojimu ir netvariais gamybos bei vartojimo modeliais; ATKREIPIA DĖMESĮ Į tai, kad svarbu plėtoti žiedinių paslaugų modelius ir projektuoti novatoriškus gaminius; PALANKIAI VERTINA veiksmus, kuriais skatinama žiedinė ekonomika išmaniau naudojant gaminius ir medžiagas, pratęsiant gaminių naudojimo trukmę ir kuo ilgiau išlaikant medžiagas ekonominiam cikle (atsisakyti, mažinti, taisyti, pakartotinai naudoti, perprojektuoti ir perdirbti);

27. PAŽYMI itin svarbų vartotojų vaidmenį pereinant prie žiedinės ekonomikos; SKATINA valstybes nares bendradarbiauti su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis, naudotis politikos priemonėmis, pasitelkti švietimą ir ekonomines paskatas, siekiant remti gyvenimo būdo pokyčius, kurie naudingi tiek aplinkai, tiek žmonių įgūdžiams, sveikatai bei gerovei; atsižvelgdama į tai, PRAŠO Komisijos parengti vartotojams skirtas informavimo apie gaminius priemones, siekiant nurodyti tokius aspektus kaip gaminio naudojimo trukmė ir galimybės jį taisyti, ir apsvarstyti, kaip būtų galima paskatinti vartotojus labiau prisidėti prie žiedinės ekonomikos; RAGINA surasti skaitmeninius sprendimus, kurie pagerintų dalijimąsi informacija, gaminiais ir paslaugomis, siekiant suteikti daugiau galimybių piliečiams aktyviai dalyvauti kartu ieškant žiedinei ekonomikai skirtų sprendimų;
28. RAGINA Komisiją parengti bendrą dalijimosi informacija visose vertės grandinėse ES sistemą, siekiant užtikrinti tvarų gaminių vartojimą (naudojimą) ir naudojamą paslaugomis ir sudaryti tam sąlygas, kad būtų kuo labiau sumažintas jų aplinkosauginis ir anglies pėdsakai; RAGINA Komisiją ir valstybes nares imtis sustiprintos ir ES lygmeniu koordinuojamos iniciatyvos rinkti duomenis apie medžiagų naudojimo įtaką šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui ir panaudoti šiuos duomenis rengiant informavimo apie gaminius priemones, atliekant išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio modeliavimą ir formuojant klimato politiką;
29. PRIMENA, kad skatinant žiediškumą itin svarbi didesnė gamintojo atsakomybė; PRIPAŽIŪSTA, kad dėl augančio pardavimo internetu iš trečiųjų šalių masto kyla problemų esamoms didesnės gamintojo atsakomybės sistemoms, todėl šis klausimas turėtų būti sprendžiamas Sąjungos lygmeniu pasitelkiant didesnę gamintojo atsakomybę reglamentuojančias nuostatas ir taisykles; RAGINA Komisiją toliau nagrinėti galimybes pasinaudoti didesne gamintojo atsakomybe skatinant žiedinius verslo modelius ir parengti gaires dėl veiksmingo didesnės gamintojo atsakomybės rinkliavų diferencijavimo pagal poveikį aplinkai naudojimo siekiant remti projektavimą atsižvelgiant į žiediškumo principus;

30. PABRĖŽIA ekologinio projektavimo ir energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo sistemų svarbą; įgyvendinant šias sistemas pavyko pasiekti, kad vis daugiau su energija susijusių gaminių energiją vartotų efektyviau; RAGINA Komisiją priimti ekologinio projektavimo darbo planą, kuriame būtų atnaujintos esamos priemonės, kad būtų neatsiliekiama nuo technologinių naujovių, ir parengti priemonės, skirtas naujoms gaminių grupėms, itin daug dėmesio skiriant IRT gaminiams; PRIMENA Komisijai, kad ji turi išnagrinėti galimybę nustatyti horizontaliuosius išteklių naudojimo efektyvumo reikalavimus, kaip nurodyta 2016–2019 m. ekologinio projektavimo darbo plane; RAGINA Komisiją į ekologinio projektavimo priemonės įtraukti medžiagų naudojimo efektyvumo (patvarumo, galimybių taisyti, perdirbamumo, perdirbto turinio) kriterijus ir integruotojo saugumo koncepciją; toliau RAGINA Komisiją įvertinti galimybes ekologinio projektavimo principus taikyti ne tik su energija susijusiems gaminiams ir atitinkamai pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto;
31. PALANKIAI VERTINA ES aplinkosauginio pėdsako nustatymo metodikos bandomąjį projektą ir RAGINA Komisiją išnagrinėti, ar ją galima naudoti kaip vieną iš metodų rengiant gaminių politikos priemonių, pvz., ES ekologinio ženklo, ekologinio projektavimo ir ES žaliųjų viešųjų pirkimų, kriterijus; PALANKIAI VERTINA visas iniciatyvas, kuriomis siekiama remti informavimą apie poveikį aplinkai, remiantis aplinkosauginio pėdsako bandomuoju projektu, ir ketinimą tinkamu laiku galiausiai sukurti privalomą ekologiškumo teiginių sistemą; RAGINA Komisiją ir valstybes nares pagerinti informuotumą apie ES ekologinį ženklą ir aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (EMAS) ir tuo pačiu metu išplėsti jų taikymą pramonės sektoriuje ir kitose organizacijose;
32. RAGINA Komisiją pateikti Sąjungos strategiją dėl netoksiškos aplinkos, kuria būtų užtikrinami netoksinių medžiagų naudojimo ciklai, siekiant geresnio cheminių medžiagų, gaminių ir atliekų politikos suderinimo; šiomis aplinkybėmis PRIPAŽĮSTA svarbų atsekamumo, skaidrumo ir keitimosi informacija visuose vertės grandinės etapuose vaidmenį;

33. PRIMYGTINAI RAGINA įgyvendinti naujas iniciatyvas ir perduoti ekspertines žinias apie pramoninius procesus ir technologijas, keistis geriausios praktikos pavyzdžiais ir kurti suinteresuotųjų subjektų tinklus žiedinės ekonomikos, įskaitant žiedinę bioekonomiką, srityje; PABRĖŽIA pramonės simbiozės svarbą ir jos vaidmenį skatinant efektyvų išteklių naudojimą, antrinių žaliavų rinkas ir novatoriškas technologijas;
34. PABRĖŽIA inovacijų, mokslinių tyrimų, skaitmeninimo ir naujų verslo modelių, pavyzdžiui, paslaugų įmonių ir dalijimosi ekonomikos, svarbą mažinant bendrą medžiagų suvartojimą, didinant efektyvų išteklių naudojimą, propaguojant žaliuosius ir tvarius chemijos metodus ir ne cheminio pobūdžio alternatyvas, tobulinant perdirbamumą ir ilginant gaminių naudojimo trukmę; AKCENTUOJA, kad reikia užtikrinti tinkamą viešojo ir privačiojo sektorių teikiamą finansavimą, be kita ko, programos „Europos horizontas“ lėšomis, kad būtų atliekami būtini moksliniai tyrimai ir skatinamos inovacijos, taip pat koordinuojamas pastangas siekiant optimizuoti menko finansavimo ir pajėgumų panaudojimą;

Žiedinės ekonomikos ekonominės priemonės

35. SKATINA valstybes nares taikyti ekonomines priemones, pavyzdžiui, aplinkos mokesčius, „žaliąsias“ mokesčių reformas ir nuostatas dėl didesnės gamintojo atsakomybės, kad būtų skatinami tvaresni ir labiau žiediniai gamybos ir vartojimo modeliai ir pagerintas atliekų tvarkymas laikantis atliekų hierarchijos principo, ir PRIPAŽĮSTA, kad svarbu kovoti su anglies dioksido nutekėjimo problema; be to, SKATINA laipsniškai panaikinti aplinkai žalingas subsidijas, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos struktūriniam perėjimui prie novatoriškesnių ir tvaresnių žiedinių verslo modelių; RAGINA Komisiją konsultuoti valstybes nares apie veiksmingas politikos bei ekonomines priemones ir kaip jas įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu;

36. AKCENTUOJA, kad žiedinių gaminių ir paslaugų viešieji pirkimai gali paskatinti žiedines rinkas ir investicijas į švarius, saugius, netoksinius ir tvarius ciklus; RAGINA Komisiją ir valstybes nares sutelkti dėmesį į žiedinius viešuosius pirkimus prioritetiniuose sektoriuose ir keistis patirtimi, įgyta įgyvendinant bandomuosius projektus, ir geriausios praktikos pavyzdžiais; SKATINA Komisiją ir valstybes nares parengti papildomas gaires dėl žaliųjų viešųjų pirkimų ir išnagrinėti galimybę stebėti jų poveikį;
37. AKCENTUOJA tvaraus finansavimo ir ES tvaraus ekonomikos augimo finansavimo veiksmų plano svarbą pereinant prie žiedinės ekonomikos; PALANKIAI VERTINA Europos investicijų banko (EIB) požiūrį, kuriuo remiamas perėjimas prie žiedinės ekonomikos, ir skatina EIB toliau teikti tokį finansavimą ir padėti didinti vyriausybių, įmonių ir investuotojų informuotumą, kad jie dirbtų siekdami perėjimo prie žiedinės ekonomikos;
38. PRAŠO Komisijos ir valstybių narių skatinti įmones ir finansų sektorių nustatyti aiškius ir palyginamus aplinkosauginio veiksmingumo tikslus, kuriais būtų vadovaujama investuojant; RAGINA keistis geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su privačiojo sektoriaus dalyvavimu teikiant tvarų finansavimą.
-